

07 DEC 2017

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

183-25/17

Београд

Заштитник грађана
НАРОДНА СКУПШТИНА
Zastitnik građana
БЕОГРАД

ПРИМЉЕНО: 07. 12. 2017

дел.бр. 44919 датум. 7. децембар 2017.

Орг.јед.	Бр.	Прилог	Вредности

НАРОДНА СКУПШТИНА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост
и смањење сиромаштва -

БЕОГРАД

Трг Николе Пашића број 13

Поштовани председниче и чланови Одбора,

На основу члана 107. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, бр. 98/2006), члана 18. став 2. Закона о Заштитнику грађана („Службени гласник РС“, бр. 79/2005 и 54/2007), ради вршења овлашћења из члана 157. став 6. Пословника Народне скупштине Републике Србије („Сл. гласник РС“, бр. 20/2012 –пречишћен текст), Заштитник грађана подноси Народној скупштини, Одбору за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва

ИНИЦИЈАТИВУ ЗА ПОДНОШЕЊЕ АМАНДМАНА НА
ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ФИНАНСИЈСКОЈ ПОДРШЦИ ПОРОДИЦИ СА ДЕЦОМ

АМАНДМАН I

У Предлогу закона о финансијској подршци породици са децом, у члану 11. став 1. после тачке 7) додаје се нова тачка 8) која гласи:

„8) накнада боравка у предшколској установи за децу родитеља са инвалидитетом;“.

Досадашња тачка 8) постаје тачка 9).

У ставу 2. речи: „тач. 1) до 7)“ замењују се речима: „тач. 1) до 8)“.

У ставу 3. речи: „тачка 8)“ замењују се речима: „тачка 9)“.

Образложење

Одредбом члана 11. Предлога закона о финансијској подршци породици са децом уређен је круг права који се породици са децом гарантују Предлогом закона. Предложеним решењима нису препознате потребе деце чији су један или оба родитеља особе са инвалидитетом, чиме се ова деца доводе у неравноправан положај у односу на другу социјално угрожену децу-

Делиградска 16, 11000 Београд

Телефон: (011) 2068 -100 www.zastitnik.rs e-mail: zastitnik@zastitnik.rs

децу без родитељског старања, децу са сметњама у развоју и децу са инвалидитетом и децу корисника новчане социјалне помоћи.

Полазећи од посебно тешког положаја особа са инвалидитетом када је у питању остваривање њиховог права на рад, и тиме узрокованог тешког финансијског положаја њихових породица, Заштитник грађана сматра да је потребно додатно оснажити положај деце чији један или оба родитеља су особе са инвалидитетом те предлаже допуну члана 11. став 1. тачка 8) Предлога, на начин како је то наведено.

Наиме, овај амандман има за циљ да унапреди постојећи Предлог са мером подстицаја и подршке родитељству особа са инвалидитетом и њиховој деци. Ниво остваривања права на родитељство особа са инвалидитетом, посебно жена са инвалидитетом, у директној је вези са подршком коју им пружају држава и друштво.

Број особа са инвалидитетом које се одлучују на остваривање права на родитељство изузетно је мали, јер је овој посебно рањивој групи грађана целокупан живот, а посебно брига о детету знатно отежана, а често и немогућа без одговарајуће подршке. Особе са инвалидитетом неретко зависе од туђе помоћи и персоналне асистенције па самим тим им је и свака врста подршке око неге детета такође потребна. Предложени амандман предвиђа једну од мера којом се додатно унапређују услови да особе са инвалидитетом остваре своје право на родитељство као и да породице особа са инвалидитетом и њихова деца равноправно са осталим грађанима буду укључени у друштвену заједницу, и да остварују своју економску независност. Ова мера такође је мера која подупире популациону политику коју заговара и планира Влада.

Измене предложене у ст. 2. и 3. члана 11. су логична последица измена става 1. члана 11. Предлога.

АМАНДМАН II

У члану 12. став 7. брише се.

Образложење

Правао на накнаду зараде, односно накнаду плате за време породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета или друге особе, су права запослене/ог утврђена одредбама чл. 94. - 100. и одредбама чл. 114. - 117. Закона о раду ("Сл. гласник РС", бр. 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013, 75/2014 и 13/2017 - одлука УС).

Право на додатак за помоћ и негу другог лица као и право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица су права утврђена Законом о социјалној заштити („Сл. гласник РС”, бр. 24/2011), и представљају лична права из социјалне заштите, која се везују за корисника и која остварује особа којој је, због телесног или сензорног оштећења, интелектуалних потешкоћа или промена у здравственом стању, неопходна помоћ и нега другог лица да би задовољила своје основне животне потребе, невезано за свој, или материјални статус своје породице. У случају оболелог детета, та права припадају детету, и не могу се везивати за права која чланови његове породице остварују по неком другом основу, у конкретном примеру права по основу рада.

Остваривање ових права када је у питању нега или посебна нега детета до сада се никада нису међусобно условљавало. Право на додатак за помоћ и негу другог лица као и право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица је увек зависило једино од здравственог стања детета, док је радноправни статус родитеља детета одувек био без утицаја на остваривање овог/их права детета.

Ускраћивањем накнаде зараде, односно накнаду плате за време одсуства са рада ради посебне неге детета, остваривањем права на додатак за помоћ и негу другог лица снижава се достигнути степен остваривања права јер се два комплементарна права неоправдано доводе у однос међусобног искључивања. Право на додатак за помоћ и негу другог лица као и право на увећан додатак за помоћ и негу другог лица подразумева финансирање **додатне помоћи стручних** лица, а не финансирање родитељске неге, јер се ради о детету са инвалидитетом коме је превасходно потребна стручна помоћ трећег лица (помоћ медицинске сестре, дефектолога, физиотерапеута, неговатељице и сл.). Подршка оваквим лицима за више од 9 часова дневно износи много више од Законом утврђеног износа додатка за помоћ и негу другог лица и увећаног додатка за помоћ и негу другог лица, што често подразумева учешће родитеља у финансирању исте. Међутим, као и деци без инвалидитета, и деци са инвалидитетом је, поред стручне помоћи трећих лица како би задовољила своје основне животне потребе, неопходна и брига и нега родитеља. То често онемогућава барем једног од родитеља детета са инвалидитетом да ради и да остварују своје право на рад и економску сигурност за себе и своју породицу. Права по основу рада (укључујући и право на накнаду зараде за време спречености за радно основу неге и посебне неге детета) гарантована су свим грађанима Републике Србије Уставом и на основу различитих међународних конвенција које је Република Србија ратификовала и закона које је усвојила. Гарантовање ових прва подразумева да држава створи и услове за њихово остваривање, а не њихово суспендовање, укидање или умањивање, те да усклађивањем права и реалних потреба грађана, доноси и законе ради остваривања истих.

Имајући у виду све напред наведено Заштитник грађана указује да је одредба члана 11. став 7. Предлога закона супротна интенцији предлагача закона да се унапреди финансијски положај породице са дететом, супротна прописима о раду и прописима о социјалној заштити, те да је треба брисати.

АМАНДМАН III

У члану 17. став 9. брише се.

Образложење

Образложење овог амандмана идентично је образложењу амандмана II.

ЗАМЕНИЦА ЗАШТИТНИКА
ГРАЂАНА

Владана Јовић

